

Priprema za nastavu

[OGLEDNO PREDAVANJE]

Daniel Bašić
Odjel za matematiku

22. studenog 2005.

Nastavna cjelina: Mnogokuti

Nastavna jedinica: Pojam mnogokuta

Tip sata: Obrada

Oblici rada: Razgovorom uvesti pojam mnogokuta uz prozirnice ili računala.

Ciljevi

obrazovni:

- * Usvojiti pojam mnogokuta i znati nacrtati mnogokut.

funkcionalni:

- * Razvijati sposobnost primjene ranije stečenog znanja
- * Uporaba crtačeg pribora.
- * Razvijanje urednosti i preciznosti.

odgojni:

- * Nalaženje zajedničkog u mnoštvu.

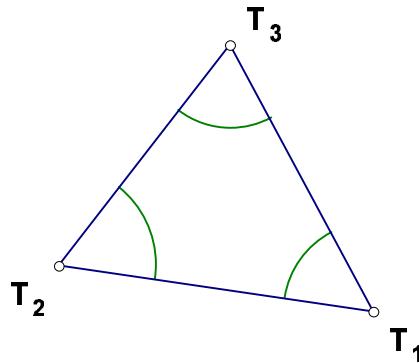
Nastavna sredstva i pomagala: Ploča, kreda u boji, grafoskop i prozirnice.

Artikulacija sata

Uvodni dio

Učenici su se i prije susretali s određenim mnogokutima. To su bili samo pojedini mnogokuti i njima smo davali posebna imena i gledali ih zasebno. Sada treba sagledati zajednička svojstva svih mnogokuta.

Primjer 1 *Imamo zadane tri točke u ravnini. T_1 , T_2 i T_3 . Spojimo ih!*

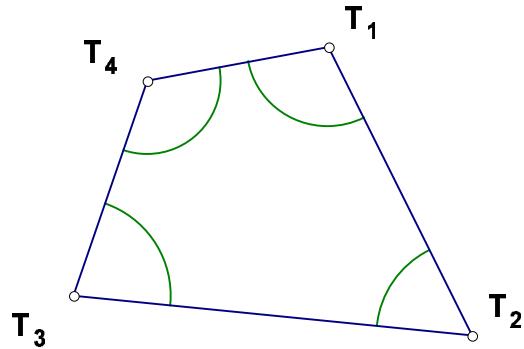

Slika 1: Trokut

- ◊ Koji lik smo dobili (pogledaj Sliku??)?
  - ~~ Dobili smo **trokut**!
- ◊ Koje su njegove stranice?
  - ~~ Njegove stranice su $\overline{T_1T_2}$, $\overline{T_2T_3}$ i $\overline{T_3T_1}$.
- ◊ Koji su njegovi kutovi?
  - ~~ Njegovi kutovi su $\angle T_3T_1T_2$, $\angle T_1T_2T_3$ i $\angle T_2T_3T_1$.

Primjer 2 *Imamo zadane četiri točke u ravni. T_1 , T_2 , T_3 i T_4 . Spojimo ih!*

- ◊ Koji lik smo dobili (pogledaj Sliku2)?

Slika 2: Četverokut

$\rightsquigarrow$ Dobili smo **četverokut!**

$\diamond$ Koje su njegove stranice?

$\rightsquigarrow$ Njegove stranice su $\overline{T_1T_2}$, $\overline{T_2T_3}$, $\overline{T_3T_4}$ i $\overline{T_4T_1}$.

$\diamond$ Koji su njegovi kutovi?

$\rightsquigarrow$ Njegovi kutovi su $\angle T_4T_1T_2$, $\angle T_1T_2T_3$, $\angle T_2T_3T_4$ i $\angle T_3T_4T_1$.

Uvođenje novog pojma

$\diamond$ Možemo li imati i više od četiri točke u ravnini?

$\rightsquigarrow$ Možemo!

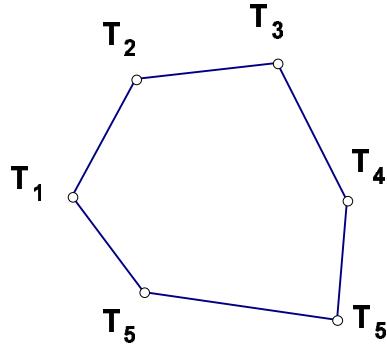
Primjer 3 Imamo zadano šest točaka u ravnini. T_1 , T_2 , T_3 , T_4 , T_5 i T_6 . Spojimo ih!

$\diamond$ Koji lik smo dobili (pogledaj Sliku4)?

$\rightsquigarrow$ Dobili smo **šesterokut!**

$\diamond$ Koje su njegove stranice?

$\diamond$ Koji su njegovi kutovi?

Slika 3: Šesterokut

Definicija 1 (Mnogokut) Neka su $T_1, T_2, T_3, \dots, T_n$ različite točke u ravnini. Ako se dužine $\overline{T_1T_2}, \overline{T_2T_3}, \dots, \overline{T_nT_1}$ međusobno ne sijeku (osim što se dodiruju svojim krajevima) onda one čine mnogokut. Taj mnogokut ima n stranica, n vrhova i n kutova.

Broj stranica, vrhova ili kutova	Ime mnogokuta
3	trokut
4	četverokut
5	peterokut
6	šesterokut
7	sedmerokut
8	osmerokut
9	deveterokut
10	deseterokut
n	en-terokut

Zadatak 1 Udžbenik strana 68.; zadaci: 2., 3. i 4.

Primjer 4 Koja je razlika u mnogokutima? (Pogledati Sliku 10. i Sliku 11.; udžbenik strana 69.)

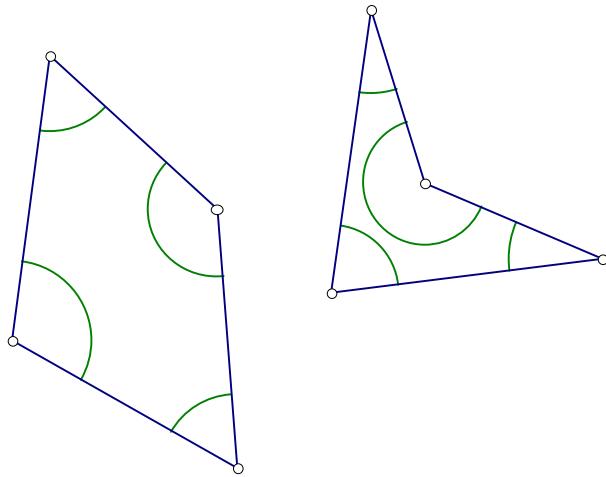
◊ Razlikuju li se po obliku?

~~> Da! Mnogokuti sa prve slike su zaobljeni, dok su oni s druge slike s nekakvim udubljenjima.

◊ Što je uzrok tim udubljenjima?

~~ Nisu stranice! Nije broj vrhova! Kutovi su uzrok tim razlikama!

Definicija 2 (Konveksni mnogokuti) *Mnogokut je konveksan ako mu je svaki od kutova manji od 180° .*

Slika 4: Konveksan i ne-konveksan četverokut

Završni dio

Ponoviti sljedeće pojmove...

- ✓ Što je mnogokut?
- ✓ Koliko mnogokut ima stranica, koliko vrhova i koliko kutova?
- ✓ Kakvi su to konveksni mnogokuti?
- ✓ Kvadrat je konveksan ili nije?

Domaća zadaća

Zadatak 2 *Nacrtati pet mnogokuta od kojih su tri konveksna.*